Frivilligstrategi i Holbæk Kommune

Holbæk Byråd, december 2012

Holbæk Kommune

Forord

Frivillige gør allerede nu en stor indsats og en stor forskel i Holbæk Kommune. Frivillige er aktive medborgere, der tager ansvar for deres samfund og giver noget af sig selv. Det vil vi gerne sikre, at de bliver ved med, og vi vil gerne have mere af det.

Frivilligstrategien er udarbejdet med afsæt i erfaringerne fra byrådets Frivillighedseksperimentarium. Strategien understøtter byrådets visioner og politikker for et engageret medborgerskab, som blandt andet er beskrevet i udviklingsstrategien, lokaldemokratimodellen og kultur- og fritidspolitikken. Frivilligstrategien beskriver, dels hvilke fokusområder byrådet prioriterer, dels en række af de konkrete initiativer byrådet vil tage for at udvikle og understøtte det frivillige arbejde i Holbæk Kommune.

Tak til alle der har bidraget!

På vegne af Holbæk Byråd

Jørgen Topsøe Jensen
Formand for projektudvalg for
Frivillighedseksperimentariet

Hvad er frivilligt arbejde?

Frivilligt arbejde er en indsats der:

- er ulønnet. Som frivillig kan man dog få dække sine udgifter fx til transport, redskaber eller telefon.
- udføres for andre end ens familie og slægt. Husholdningsarbejde og omsorg over for familiemedlemmer er ikke frivilligt arbejde
- er formelt organiseret, fx gennem en forening eller efter fast aftale med en institution. Almindelig hjælpsomhed er ikke frivilligt arbejde.
- er aktiv. Blot at være medlem af en forening er ikke frivilligt arbejde.

Kilde: Center for frivilligt socialt arbejde (www.frivillighed.dk)

Hvorfor frivillighed?

Et stort frivilligt engagement er et stærkt kendetegn ved Holbæk Kommune. Vi ser det i skoler og børnehaver, på plejecentre og i vores lokalfora. De mange foreninger er med til at skabe en levende kommune med idræt, kultur og samfundsengagement. Aktive medborgere udgør grundlaget for et stærkt lokaldemokrati, og deres indsats styrker fællesskabet i kommunen på tværs af lokalområder, alder, arbejdssituation, etnisk baggrund og så videre.

Samtidig oplever vi for første gang nogensinde, at der er flere mennesker uden for arbejdsmarkedet end indenfor. Det giver udfordringer i forhold til at finansiere velfærden og levere den service, de fleste af os ønsker og forventer. Her ser vi frivilligt arbejde som ét af de centrale svar på velfærdsudfordringen.

Det handler ikke om besparelser eller om, at frivillige skal erstatte de kommunale medarbejdere. Men vi kan se, at den frivillige indsats øger livskvaliteten; både hos de frivillige selv og hos deres medborgere. Derfor vil vi gerne styrke og udbygge samspillet mellem frivillige og kommune.

Vi siger tusind tak til alle jer, der yder en frivillig indsats! I gør en helt afgørende forskel for den menneskelige, sociale og demokratiske sammenhæng i vores kommune. Til borgere, der overvejer at engagere sig i frivilligt arbejde, siger vi velkommen! Vi vil meget gerne i dialog med jer om, hvordan I som aktive medborgere kan gøre mere for jer selv og andre. Vi vil holde fast i, at samspillet mellem kommune og frivillige altid skal være en win-win-situation. Det betyder, at I som frivillige skal mærke, at jeres indsats bidrager både til egen livskvalitet, til fællesskabet og lokalsamfundet.

Byrådet vælger med frivilligstrategien at sætte fokus på tre områder de kommende år:

- Frivillighed på alle velfærdsområder
- Det gode møde og samspil mellem frivillige og kommune
- Nemt og attraktivt at være frivillig

Frivillighed på alle velfærdsområder

Vi ved, at samarbejde mellem frivillige og kommune giver en positiv merværdi til borgerne. Der kommer simpelthen flere aktiviteter og muligheder for de samme penge. Samtidig bidrager de frivillige med engagement, inspiration og kreativitet til den kommunale opgaveløsning. Derfor ønsker vi, at samarbejdet med frivillige bliver en naturlig del af opgaveløsningen på alle de kommunale velfærdsområder. Det betyder, at kommunale ledere og medarbejdere skal tænke frivillighed ind i opgaveløsningen og samtidig spørge de frivillige: "Hvilke samarbejdsmuligheder ser I? Hvad skal der til, for at det kan ske?"

Det vil vi gøre ved at:

- udarbejde **idékataloger**, som beskriver samarbejdsmuligheder med frivillige på alle velfærdsområder.
- sikre, at der er **aktivitetspuljer**, som kan støtte nye konkrete samarbejdsprojekter og partnerskaber.
- tilknytte **frivilligkoordinatorer** til de store velfærdsområder for at stimulere og understøtte samarbejdet mellem kommune og frivillige.
- vise **synlig og konkret anerkendelse** til de institutioner, der målrettet udvikler nye samarbejder med frivillige.

Det gode møde og samspil mellem frivillige og kommune

Vi ved, at samarbejdet fungerer bedst, når den frivillige indsats har værdi for alle parter – ansatte, brugere og frivillige. Derfor skal medarbejderne inddrages i tilrettelæggelsen af samarbejdet, og der skal være en dialog mellem medarbejderne og de frivillige. Kommunens ledere har et særligt ansvar for at sikre et godt arbejdsmiljø, som også omfatter de frivillige. Det handler blandt andet om afstemning af forventninger og fordeling af roller, kompetencer og ansvar. Frivillige skal supplere den professionelle indsats - ikke erstatte den.

Det er helt centralt, at alle institutioner og afdelinger i Holbæk Kommune har en "åben dør", når en frivillig henvender sig og tilbyder sin hjælp. En henvendelse fra en frivillig skal gribes og påskønnes. Den frivilliges ønske om at yde en indsats skal, så vidt det overhovedet er muligt, imødekommes.

Det vil vi gøre ved at:

- udgive en **guide til ledere og medarbejdere** med rådgivning og inspiration om det gode samarbejde
- udvikle en **velkomstpakke til frivillige**, som gør det nemmere at indlede et samarbejde med frivillige
- etablere en **intern koordinationsgruppe**, som sikrer hurtig og nem adgang til hjælp og sparring til ledere og medarbejdere, og at frivillige, der henvender sig, hurtigt kan blive guidet til rette sted i kommunen.

Nemt og attraktivt at være frivillig

Vi ønsker at give bedre muligheder for, at frivillige kan være med til at løse de fælles udfordringer og yde en indsats for deres medborgere eller lokalsamfund. Fordi de har lyst, evner og muligheder for at gøre det! Vi skal sikre, at borgere – i alle aldre og med forskellig etnisk baggrund – får mulighed for at stifte bekendtskab med frivillighed. Derfor skal vi styrke de gode rammer for det frivillige arbejde og sikre, at frivilligheden ikke hæmmes af unødigt bureaukrati og unødvendige krav.

Det vil vi gøre ved at:

- etablere et **frivilligcenter** i Holbæk Kommune for at styrke de frivillige og foreningslivet med tilbud om kompetenceudvikling, netværksdannelse, faglig rådgivning med videre. Frivilligcentret skal udvikle tilbud både centralt i Holbæk by og til de mange aktive lokalsamfund i kommunen.
- udvikle **frivilligportalen**, som sikrer, at frivillige har let adgang til relevant information om for eksempel kurser, puljer, samarbejdsmuligheder, foreninger, lokaler og så videre.
- **anerkende og synliggøre det frivillige arbejde**, som udføres i kommunen.
- være i løbende dialog med frivillige og foreninger om udvikling og evaluering af initiativer, som skal understøtte det frivillige arbejde i kommunen.

Byrådets opfølgning på frivilligstrategien

Byrådet vil hvert år udarbejde en status på udmøntningen af frivilligstrategien og drøfte denne på et temamøde. Første status udarbejdes i 2013. Ved næste status i 2014 vurderer det nye byråd, om der er behov for at revidere Holbæk Kommunes frivilligstrategi.